

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

17 november 2005

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heren **Bart Caron** en **Steven Vanackere**, mevrouw **Gracienne Van Nieuwenborgh** en de heren **Kris Van Dijck** en **Herman Schueremans** –

houdende wijziging van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid (hierna: decreet lokaal cultuurbeleid) heeft op drie jaar tijd heel wat losgemaakt in de Vlaamse gemeenten en een aantal gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Van de 327 Vlaamse en Brusselse gemeenten dienden sinds 1 januari 2002 212 gemeenten een aanvraag in om in te stappen in het decreet lokaal cultuurbeleid. Bij 186 gemeenten is inmiddels een gesubsidieerde cultuurbeleidscoördinator aan de slag. De minister keurde tot op heden 174 cultuurbeleidsplannen goed. 305 gemeenten beschikken over een door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerde bibliotheek en 61 gemeenten beschikken over een door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerd cultuurcentrum ⁽¹⁾.

Het basisuitgangspunt van het decreet lokaal cultuurbeleid is een grotere responsabilisering van gemeenten voor hun eigen lokaal cultuurbeleid met inbegrip van de werking van de bibliotheek en het cultuurcentrum.

De gemeente zelf is verantwoordelijk voor haar cultuurbeleid en kan daarvoor gebruik maken van de middelen en instrumenten die het decreet lokaal cultuurbeleid aanbiedt.

Na drie jaar uitvoering van het decreet stellen we echter vast dat een aantal van die in het decreet opgenomen beleids- en rapporteringsinstrumenten een te grote druk leggen op de gemeenten, zonder dat er een eigenlijke meerwaarde werd gecreëerd voor het uitwerken van een eigen kwaliteitsvol cultuurbeleid. Een dergelijke analyse wordt ook bevestigd door bijvoorbeeld de Raad van Cultuur, die in zijn advies over de administratieve last uitdrukkelijk stelde: “Er moet te veel gepland worden op gemeentelijk vlak. Hier is duidelijk nood aan een deregulering.” ⁽²⁾. Het Vlaams regeerakkoord bepaalt ter zake uitdrukkelijk dat taaklast zonder toegevoegde waarde voor de lokale besturen afgeschaft wordt ⁽³⁾.

De bedoeling van dit voorstel is dan ook het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid te wijzigen, zodat nog meer de nadruk gelegd wordt op het feit dat het gaat om een gezamenlijke cultureel project van de Vlaamse overheid en het lokale bestuur, gebaseerd op een gelijkwaardigheid van beide partners, elk met een eigen autonome bevoegdheid en verantwoordelijkheid, en gebaseerd op noodzakelijk wederzijds vertrouwen. Deze aanpak heeft tot gevolg dat vanuit de Vlaamse overheid meer beleidsvrijheid en -verantwoordelijkheid wordt gelaten aan de betrokken lokale besturen. Dit resulteert in een deregulering via een minder gedetailleerde regelgeving en in meer aansturing op hoofdlijnen en doelstellingen. Uiteindelijk moet hierdoor een planlastvermindering en een administratieve vereenvoudiging doorgevoerd kunnen worden in de relatie van de Vlaamse Gemeenschap met de lokale besturen.

Daarnaast wordt wel van de gelegenheid gebruik gemaakt om technische onduidelijkheden recht te zetten en de tekst te verlichten en leesbaarder te maken door achterhaalde of overbodige bepalingen te schrappen.

Dit voorstel is het resultaat van een voortraject waarbij op meerdere momenten overleg werd gepleegd met het kabinet van de minister bevoegd voor Cultuur en de verschillende betrokken actoren uit het veld. Uiteindelijk leidde dit tot het duidelijk aflijnen van de doelstelling van dit voorstel, namelijk uitsluitend het verminderen van de planlast en het realiseren van een administratieve vereenvoudiging. Deze aflijning is ingegeven door de overweging dat de indieners de inhoudelijke evaluatie van het decreet van 13 juli 2001 tegen 2007, zoals voorzien en toegelicht in de beleidsnota Cultuur ⁽⁴⁾ en tevens in de beleidsbrief Cultuur – Beleidsprioriteiten 2005-2006 ⁽⁵⁾, niet wensen te doorkruisen, noch daar een voorafname op willen doen. In de vermelde beleidsbrief Cultuur wordt trouwens aangekondigd dat deze grondigere evaluatie van het decreet tegen de zomer van 2006 afgerond zal worden.

¹ Beleidsbrief Cultuur – Beleidsprioriteiten 2005-06, *Parl.St. Vlaams Parlement*, 2005-06, nr. 537/1, blz. 25.

² *Parl.St. Vlaams Parlement*, 2004-05, nr. 50-G, blz. 3.

³ *Parl.St. Vlaams Parlement*, 2004, nr. 31/1, blz. 23.

⁴ *Parl.St. Vlaams Parlement*, 2004-05, nr. 100/1, blz. 48.

⁵ *Parl.St. Vlaams Parlement*, 2005-06, nr. 537/1, blz. 25.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Dit artikel wijzigt artikel 4 van het decreet van 13 juli 2001 op de volgende punten:

1. Wijziging §1, tweede lid: de verplichting vanuit het Vlaamse niveau ten aanzien van een gemeente of een samenwerkingsverband van gemeenten om het cultuurbeleidsplan hoe dan ook tussentijds te evalueren en bij te sturen, ongeacht de nuttigheid, noodzakelijkheid en meerwaarde ervan voor het lokale cultuurbeleid, valt weg. De gemeente of het samenwerkingsverband van gemeenten krijgt nu de autonomie, maar ook de verantwoordelijkheid, onder meer ten opzichte van het lokale culturele veld, om te beslissen het eigen cultuurbeleidsplan al dan niet te evalueren en desgevallend waar nodig het beleid bij te sturen. Tegelijk kan men nu ook zelf bepalen hoe dit het best gebeurt binnen de context van het eigen cultuurbeleid. Dat kan bijvoorbeeld toch via een tussentijdse aanpassing van het plan, maar ook via een actieplan, werkingsverslag of voortgangrapport. Belangrijk is dat, welke manier men ook kiest, de principes van communicatieve planning en participatieproces worden meegenomen.
2. Wijziging §1, derde lid: de voormelde motivering geldt ook voor het schrappen van de verplichting voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie om haar cultuurbeleidsplan ook tussentijds te evalueren en bij te sturen halverwege de looptijd van het cultuurbeleidsplan.
3. Wijziging §2: dit is een technische verbetering. Er moet evident naar het ‘nieuwe’ decreet van 14 februari 2003 houdende de ondersteuning en de stimulering van het gemeentelijk, het intergemeentelijk en het provinciaal jeugd- en jeugdwerkbeleid verwezen worden, dat overigens het decreet van 9 juni 1993 heeft opgeheven (zie artikel 28, 1°, van het decreet van 14 februari 2003).

4. Toevoeging aan §2: ook dit is een technische verbetering. Het is immers evident en logisch dat de verplichting om het cultuurbeleidsplan en het jeugdwerkbeleidsplan beleidsmatig op elkaar af te stemmen niet alleen geldt voor de gemeenten, maar ook voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Naar analogie met de bepaling voor de gemeenten (§2, eerste lid), wordt dit nu ten overvloede ook uitdrukkelijk bepaald voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie.
5. Toevoeging aan §3, eerste lid: dit is een technische verbetering die samenhangt met de voorgaande aanvulling. Het cultuurbeleidsplan en het jeugdwerkbeleidsplan van de Vlaamse Gemeenschapscommissie zijn beleidsmatig op elkaar afgestemd en dus met elkaar verweven. Het is dan ook beleidsmatig logisch dat de gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad bij het opstellen van hun cultuurbeleidsplan – en dus het formuleren van hun visie en beleid – niet alleen afstemmen op (d.w.z. ‘regelen naar’) het cultuurbeleidsplan van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, maar ook op het jeugdwerkbeleidsplan van de Vlaamse Gemeenschapscommissie om beleidsfricties tussen beide niveaus te vermijden en beleidsaanvullend en -versterkend te kunnen werken.

Artikel 3

Wat de gegevensverzameling betreft, stellen we vast dat, naast het normale toezicht op de aanwending van toegekende subsidies, er op dit ogenblik ook nog meerdere instanties en personen gegevens opvragen bij cultuurcentra, bibliotheken, lokale cultuurdiensten, cultuurbeleidscoördinatoren enzovoort, inzake het lokale culturele veld, het lokale cultuurbeleid en de effecten van dit beleid. Het gaat dan om vragen vanwege de administratie, het steunpunt ReCreatief Vlaanderen, andere steunpunten, onderzoeksinstellingen (al dan niet in opdracht van de overheid), belangenbehartigers en dergelijke. Al dit onderzoek wordt niet altijd met elkaar in overeenstemming gebracht of op elkaar afgestemd. Zo worden meerdere malen dezelfde gegevens gevraagd. Het gevolg is dat gemeenten teveel bevraagd worden en niet elke bevraging de indruk geeft nuttig en noodzakelijk te zijn. Daarnaast voeren bibliotheken en cultuurcentra zelf ook nog gegevens in de cultuurdatabank in. Gemeenten ervaren dit meermaals als een extra last, te meer daar de finaliteit voor hen niet altijd duidelijk is.

Niemand betwijfelt dat het verzamelen van gegevens nuttig kan zijn om de evoluties binnen een beleidsveld te monitoren en om longitudinaal onderzoek, dit wil zeggen over een langer tijdsverloop, mogelijk te maken. Zeker voor de overheid is informatie nodig in functie van beleidsbeslissingen, beleidsevaluatie en -bijsturing.

De indieners streven hierbij naar efficiëntieverhoging en afstemming. Daarom wordt de regiefunctie van de informatieverzameling uitdrukkelijk toegewezen aan de administratie. De administratie moet bewaken dat de gegevensverzameling in opdracht van de overheid gebeurt op een efficiënte, systematische en gecoördineerde wijze. Zij stuurt ter zake het overleg tussen alle betrokkenen (administratie, steunpunten, onderzoekscentra, ...).

Samen met de wijziging van artikel 22, §1, 6°, van het decreet (zie verder artikel 6 van dit voorstel) en de wijziging van artikel 28, §1, 5°, van het decreet (zie verder artikel 10, 2°, van dit voorstel), heeft dit artikel, dat artikel 10, §1, van het decreet aanvult, dan ook tot doel de 'overbevraging' tegen te gaan.

De Vlaamse Regering zal de vorm en de procedure nader bepalen. Uitgangspunt moet zijn dat de administratie de gegevens één keer per jaar opvraagt en verwerkt. De steunpunten en onderzoekers kunnen in overleg met de administratie extra gegevens laten opvragen.

Artikel 4

Dit artikel wijzigt artikel 19, §1, tweede lid, van het decreet, waarin bepaald wordt wat een cultuurbeleidsplan moet bevatten.

Het cultuurbeleidsplan blijft de basis waarop men werkt om te komen tot een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid. Een beleidsplan is natuurlijk in eerste instantie bedoeld voor diegene die verantwoordelijk is voor het beleid, met name het initiatiefnemend bestuur, meestal de gemeente. Het is geen doel op zich, maar een instrument dat bruikbaar en hanteerbaar moet zijn en dus beknopt en bevattelijk.

In dit artikel worden de inhoudelijke bepalingen waaraan een cultuurbeleidsplan moet voldoen, teruggebracht tot de essentie. Vertrekbasis is een brede situatieschets waarbij zowel de maatschappelijke context (demografische, sociaal-economische en geografische beschrijving) van de gemeente, als de cul-

turele situatie en het gevoerde cultuurbeleid aan bod komen. Op basis van deze situatieschets probeert de gemeente voor zichzelf een analyse te maken van die zaken waarin de gemeente sterk of zwak staat, welke kansen er zich voordoen om één en ander anders aan te pakken of met welke bedreigingen men in de nabije toekomst rekening moet houden.

Vanuit de analyse worden dan algemene doelstellingen afgeleid voor de gehele beleidsperiode.

Deze doelstellingen worden in concrete actiepunten vertaald in een actieplan dat jaarlijks wordt opgesteld, waarbij naast een beschrijving van de geplande acties en de te verwachten resultaten, ook de middelen (financiële en andere) aan bod moeten komen.

Als de gemeente beschikt over een goede en volledige situatiebeschrijving kan men hierop verder werken in een volgend cultuurbeleidsplan, zonder dat dit opnieuw moet worden hernomen.

Belangrijk is dan wel dat de analyse wordt aangevuld met een evaluatie van het werken met het vorige beleidsplan, waaruit eveneens bijstellingen en aandachtspunten voor de nieuwe beleidsperiode kunnen worden afgeleid, vertaald in algemene doelstellingen.

Zodoende wordt duidelijk dat het cultuurbeleidsplan een duidelijk, beknopt, bevattelijk en strategisch document moet zijn.

Omdat het cultuurbeleidsplan een ruim draagvlak moet hebben, wordt het participatieproces en de communicatieve planning meer op de voorgrond gezet. In elk plan wordt de beschrijving van dit proces en de acties een belangrijk onderdeel.

Op basis van deze nieuwe omschrijving zal ook het ministerieel besluit van 29 mei 2002 houdende vastlegging van de structuur van een gemeentelijk cultuurbeleidsplan, een beleidsplan van een bibliotheek en een beleidsplan van een cultuurcentrum aangepast moeten worden.

Artikel 5

Artikel 20, eerste lid, van het decreet delegeert aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid om de 'nadere voorwaarden' te bepalen waaraan een cultuurbeleidsplan moet voldoen.

De indieners wensen echter formeel te beklemtonen dat de regering daarbij steeds moet nastreven de administratieve lasten tot het strikt noodzakelijke minimum te beperken. Daarom worden een aantal criteria geformuleerd en toegevoegd aan artikel 20 van het decreet, waaraan de opgelegde administratieve verplichtingen getoetst kunnen worden en moeten voldoen, namelijk: beleidsmatige doelmatigheid, beleidsmatige noodzakelijkheid en beantwoorden aan het evenredigheids criterium. Dit geeft een referentiekader aan alle betrokken partijen.

Artikel 6

Dit artikel wijzigt artikel 22 van het decreet op twee punten:

1. De eerste wijziging moet samen gelezen worden met de aanvulling van artikel 10, §1, van het decreet (zie hiervoor artikel 3 van dit voorstel) en met de wijziging van artikel 28, §1, 5°, van hetzelfde decreet (zie artikel 10, 2°, van dit voorstel).

Er wordt verder verwezen naar de toelichting bij artikel 3 van dit voorstel.

2. De tweede wijziging schrapt de bepaling die stelt dat het beleidsplan van de gemeente, het samenwerkingsverband van gemeenten of de Vlaamse Gemeenschapscommissie door de Vlaamse Regering goedgekeurd moet worden. Dit kadert in het erkennen van de autonomie en de eigen maatschappelijke verantwoordelijkheid van het betrokken bestuur. Het komt immers de Vlaamse Regering niet toe om zich inhoudelijk in de plaats te stellen van het betrokken bestuur. Een cultuurbeleidsplan en desgevallend een beleidsplan voor de bibliotheek of het cultuurcentrum moeten daarom inhoudelijk niet meer goedgekeurd worden door de Vlaamse overheid. Een lokaal beleidsplan moet alleen een draagvlak hebben in de betrokken lokaliteit, zowel bij de bevolking, als bij het beleid.

Dit betekent echter niet dat de Vlaamse overheid helemaal geen eisen mag stellen: een aantal basisvoorwaarden blijven gelden, evenals de naleving van een procedure voor de totstandkoming van het beleidsplan met als doel een zo groot mogelijke maatschappelijke participatie en gedragenheid te waarborgen.

Tevens kan de Vlaamse Regering wel nog voorwaarden bepalen waaraan de structuur van een beleidsplan moet voldoen, met de bedoeling de administratie te vereenvoudigen en vanuit de bekommernis dat een beleidsplan in eerste instantie een bruikbaar en bevattelijk document moet zijn.

Artikel 7

Dit artikel wijzigt artikel 23 van het decreet op drie punten:

1. Vermits het beleidsplan niet meer goedgekeurd wordt door de Vlaamse Regering (zie artikel 6, 2°, van het voorstel), moet ook de decretale bepaling geschrapt worden die het behoud van de subsidiëring van de cultuurbeleidscoördinator afhankelijk maakt van de goedkeuring van het cultuurbeleidsplan door de Vlaamse Regering. Dit gebeurt door deze wijziging. Deze subsidiëring loopt dus gewoon door en wordt uitgekeerd op basis van een jaarlijks attest waarin vermeld wordt hoeveel maanden van het voorbije jaar de cultuurbeleidscoördinator effectief in dienst is geweest.
2. De tweede wijziging betreft de datum waarop voormeld attest, met betrekking tot de tewerkstelling van de cultuurbeleidscoördinator, ingediend moet worden. In het kader van een administratieve vereenvoudiging is het belangrijk dat gemeenten met eenvormige data kunnen werken voor de in te dienen documenten. De meeste documenten worden ingediend tegen 1 juni, zodat 1 mei hier wordt vervangen door 1 juni.
3. Omdat een beleidsplan inhoudelijk niet meer wordt goedgekeurd door de Vlaamse Regering wordt de uitkering van de supplementaire subsidie van 1 euro per inwoner voor de ondersteuning van bijzondere en vernieuwende initiatieven gekoppeld aan het jaar waarin het beleidsplan werd ingediend. De administratie kijkt wel na of de structuur van het beleidsplan voldoet aan de voorwaarden bepaald door de Vlaamse Regering.

In het kader van de administratieve vereenvoudiging worden het decretaal vereiste financiële verslag en het werkingsverslag ter verantwoording van de supplementaire subsidie vervangen door één verantwoordingsnota waarin de besteding van de subsidie wordt beschreven en verantwoord.

Ook deze nota moet nu tegen 1 juni (in plaats van 1 mei) ingediend worden.

Artikel 8

Dit artikel past artikel 24 van het decreet, dat aan de Vlaamse Regering de delegatie gaf om “de voorwaarden te bepalen inzake de procedure voor het indienen van een cultuurbeleidsplan en de beoordeling en de goedkeuring van het cultuurbeleidsplan”, technisch aan en verduidelijkt de bepaling. De Vlaamse Regering krijgt nu expliciet delegatie om:

- de procedure te bepalen voor het indienen van een cultuurbeleidsplan;
- de wijze te bepalen waarop de voorwaarden getoetst zullen worden waaraan dit cultuurbeleidsplan moet voldoen (dit zijn de voorwaarden bepaald in artikel 19, §1, tweede lid, van het decreet en krachtens artikel 20 van het decreet);
- de wijze te bepalen waarop de invulling (zowel in het beleidsplan, als in realiteit) van het participatieproces – waarop, conform het nieuwe artikel 19, §1, vierde lid, van het decreet, de opstelling, uitvoering en evaluatie van het cultuurbeleidsplan wordt gebaseerd – beoordeeld zal worden;
- de wijze te bepalen waarop de evaluatie van de uitvoering van het plan zal worden georganiseerd.

Wat dat laatste betreft: het gaat hier uitdrukkelijk om de evaluatie van de uitvoering van het cultuurbeleidsplan en dus niet van het plan zelf. Die evaluatie door de administratie vertrekt vanuit de gegevens die de gemeenten jaarlijks ter beschikking moeten stellen. De verwerkte gegevens zullen ook worden terugbezorgd aan de gemeenten, waardoor die zich kunnen positioneren en vergelijken met andere soortgelijke gemeenten. Voor frappante verschillen wordt een verklaring gezocht waarna er al dan niet werk kan worden gemaakt van bijsturing of aanpassing van het gevoerde beleid. De manier van aanpakken door de administratie sluit aan bij een proces van zelfregulering en benchmarking.

In tweede instantie kan ook wetenschappelijk onderzoek verklaringen en interpretaties geven.

Artikel 9

Dit artikel verbetert artikel 25 van het decreet. Het is logisch en evident dat de subsidiëring in vraag gesteld kan worden als aan een van de volgende basisvoorwaarden niet meer is voldaan: artikel 22, §1, 3°: beschikken over een toegankelijk gesubsidieerd cultuurcentrum of over een gemeenschapscentrum waarvan de infrastructuur voldoet aan de door de Vlaamse Regering gestelde eisen, 4°: beschikken over een op basis van het decreet gesubsidieerde bibliotheek, 5°: behalve voor de gemeenten van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, particuliere verenigingen en instellingen ondersteunen, ofwel via een subsidiereglement voor een totaalbedrag dat minstens gelijk is aan 0,8 euro per inwoner, ofwel via een evenwaardige ondersteuning in natura; en 6°: akkoord gaan om één keer per jaar gegevens ter beschikking te stellen inzake het gemeentelijk cultuurbeleid volgens de door de Vlaamse Regering bepaalde vorm en procedure. Toch was dit in de tekst niet duidelijk geformuleerd. Daarom wordt deze bepaling nu toegevoegd. De Vlaamse Regering kan hierbij rekening houden met de concrete oorzaken, zoals bijvoorbeeld overmacht.

Artikel 10

Dit artikel wijzigt artikel 28 van het decreet op twee punten:

1. Artikel 28, §1, 4°, dat stelt dat de centrumfunctie van het cultuurcentrum aangetoond moet worden, wordt geschrapt. Van gemeenten die volgens het decreet in aanmerking komen voor de subsidiëring van een cultuurcentrum en daarvoor de nodige investeringen in infrastructuur, werking en personeel gedaan hebben, wordt niet langer verwacht dat zij ook nog eens de centrumfunctie van het cultuurcentrum aantonen. De mate waarin het cultuurcentrum een centrumfunctie vervult, zal trouwens blijken uit de in te dienen gegevens en de verwerking daarvan, waarna eventueel kan worden bijgestuurd. Ook dit is een administratieve vereenvoudiging.
2. De tweede wijziging (van artikel 28, §1, 5°) moet samen gelezen worden met de aanvulling van artikel 10, §1, van het decreet (zie hiervoor artikel 3 van dit voorstel) en met de wijziging van artikel

22, §1, 6°, van het decreet (zie artikel 6, 1°, van dit voorstel).

Er wordt verder verwezen naar de toelichting bij artikel 3 van dit voorstel.

Artikel 11

Dit artikel moet samen gelezen worden met artikel 10, 1°, van het voorstel. Ook in artikel 31, §1, van het decreet wordt de verplichting om de centrumfunctie aan te tonen geschrapt (door het schrappen van de woorden “en het aantonen van de centrumfunctie”).

Artikel 12

Dit artikel schrapt de verplichting om de beleidsplannen van Antwerpen, Gent en de Vlaamse Gemeenschapscommissie tussentijds, meer bepaald halverwege de looptijd van het beleidsplan, te evalueren.

Er kan verder verwezen worden naar de toelichting bij artikel 2, 1°, van dit voorstel, die naar analogie ook hier geldt.

Artikel 13

Artikel 36 van het decreet wordt op drie punten gewijzigd:

1. De verplichting om het beleidsplan van het cultuurcentrum tussentijds, meer specifiek na drie jaar, te evalueren en bij te sturen, wordt geschrapt.

Er kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 2, 1°, van dit voorstel, die naar analogie ook hier geldt.

2. Er wordt duidelijkheidshalve toegevoegd dat niet het beleidsplan zelf geëvalueerd wordt, maar wel de uitvoering van dit plan. Immers, de inhoud van het beleidsplan valt volledig onder de autonomie en de verantwoordelijkheid van het betrokken bestuur. De Vlaamse overheid controleert echter wel of dat bestuur haar eigen plan uitvoert. Haar beleidsplan vormt immers een – zelf bepaald –

engagement ten aanzien van de Vlaamse overheid bij wie het officieel werd ingediend.

Aanvullend worden een aantal remmende toetsingscriteria met betrekking tot het opleggen van administratieve verplichtingen geformuleerd (beleidsmatige doelmatigheid, beleidsmatige noodzakelijkheid en beantwoorden aan het evenredigheids criterium). Er kan verder verwezen worden naar de toelichting bij artikel 5 van dit voorstel.

3. Gemeenten die werken met een cultuurbeleidsplan maken één geïntegreerd cultuurbeleidsplan, met desgevallend een apart onderdeel cultuurcentrum en bibliotheek, in aansluiting op de algemene doelstellingen van het plan.

Een apart beleidsplan voor de bibliotheek en het cultuurcentrum kan alleen nog worden opgesteld in die gemeenten die (nog) niet werken met een cultuurbeleidsplan.

Bij de start van het decreet was het nog niet mogelijk om de verschillende plannen te integreren in één plan, gelet op de verschillende momenten van indiening. Bij een volgende gemeentelijke legislatuur kan dit echter wel gerealiseerd worden, zodat hiermee een verdere stap wordt gezet naar de uitvoering van een integraal lokaal cultuurbeleid. Bovendien beoogt dit ook een administratieve vereenvoudiging.

Deze bepaling moet samen gelezen worden met artikel 15, 3°, van dit voorstel met betrekking tot de integratie van het beleidsplan van de gemeentelijke openbare bibliotheek (wijziging van artikel 44, §3, van het decreet – zie artikel 15 van dit voorstel).

Artikel 14

Dit voorstel focust op lokale autonomie en verantwoordelijkheid zonder betuttelende inhoudelijke interventie van de Vlaamse overheid. Dit impliceert aandacht voor benchmarking en zelfregulering en het schrappen van door de Vlaamse overheid dwingend opgelegde sturende bepalingen inzake standaarden (standaarden die bepalen hoe een cultuurcentrum moet evolueren om een kwaliteitsvolle werking te garanderen) en prestatie-meetsystemen (bepalen hoe

de betrokken besturen hun beleidsplan kunnen evalueren). Deze termen verwijzen nog te veel naar normering en regulering en gaan daarmee in tegen de geest van dit voorstel. Daarom wordt artikel 37 van het decreet opgeheven.

Dit betekent niet dat een evaluatie met het oog op benchmarking geheel vrijblijvend is. De afspraken die dienaangaande worden gemaakt op basis van de verwerkte gegevens zullen zichtbaar moeten worden in de bijsturing en aanpassing van het gevoerde beleid.

Dit artikel moet samen gelezen worden met artikel 16 van dit voorstel (opheffing van het analoge artikel 45 van het decreet).

Artikel 15

Dit artikel wijzigt artikel 44 van het decreet op drie punten:

1. Dit artikel schrapt de verplichte tussentijdse evaluatie en bijsturing na drie jaar van het beleidsplan van de openbare bibliotheek.

Er kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 2, 1°, van dit voorstel, die naar analogie ook hier geldt.

2. De tweede wijziging voegt duidelijkheidshalve toe dat niet het beleidsplan van de openbare bibliotheek zelf geëvalueerd wordt, maar wel de uitvoering van dit plan. Immers, de inhoud van het beleidsplan valt volledig onder de autonomie en de verantwoordelijkheid van het betrokken bestuur. De Vlaamse overheid controleert echter wel of dat bestuur haar eigen plan uitvoert. Haar beleidsplan vormt immers een – zelf bepaald – engagement ten aanzien van de Vlaamse overheid bij wie het officieel werd ingediend.

Aanvullend worden een aantal remmende toetsingscriteria met betrekking tot het opleggen van administratieve verplichtingen geformuleerd (beleidsmatige doelmatigheid, beleidsmatige noodzakelijkheid en beantwoorden aan het evenredigheids criterium). Er kan verder verwezen worden naar de toelichting bij artikel 5 van dit voorstel.

3. De derde wijziging, ten slotte, moet samen gelezen worden met artikel 13, 3°, van dit voorstel (wijziging van artikel 36, §3, van het decreet: integratie

van het beleidsplan van het cultuurcentrum in het gemeentelijk cultuurbeleidsplan). Er kan dan ook naar de toelichting bij die bepaling verwezen worden.

Artikel 16

Dit artikel moet samen gelezen worden met artikel 14 van dit voorstel (opheffing van het analoge artikel 37 van het decreet). Er kan dan ook naar de toelichting bij die bepaling verwezen worden.

Artikel 17

Dit artikel schrapt de verplichte tussentijdse evaluatie en bijsturing na drie jaar van het beleidsplan van de provincie met betrekking tot het streekgerichte bibliotheekbeleid.

Er kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 2, 1°, van dit voorstel, die naar analogie ook hier geldt.

Artikel 18

Dit artikel schrapt de verplichte tussentijdse evaluatie halverwege de looptijd van het plan van de beleidsplannen van de Vlaamse Gemeenschapscommissie met betrekking tot enerzijds de eigen bibliotheekvoorzieningen en anderzijds het door de Vlaamse Gemeenschapscommissie gerealiseerde streekgericht bibliotheekbeleid binnen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Er kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 2, 1°, van dit voorstel, die naar analogie ook hier geldt.

Artikel 19

Dit artikel wijzigt artikel 49 van het decreet op twee punten:

1. De eerste wijziging schrapt de verplichte tussentijdse evaluatie halverwege de looptijd van het plan van enerzijds de beleidsplannen van de bibliotheekvoorzieningen voor blinden en slechtzienden met betrekking tot die bibliotheekvoorzieningen, en anderzijds het beleidsplan van het productiecentrum voor brailleboeken en gesproken boeken en tijdschriften met betrekking tot de

productie van brailleboeken, gesproken boeken en tijdschriften.

2. De tweede wijziging schrapt de verplichte tussentijdse evaluatie halverwege de looptijd van het plan van het beleidsplan van de organisatie belast met de uitbouw van een dienstverlening zoals deze van een bibliotheek voor langdurig zieken en personen die verblijven in een rustoord, een rust- en verzorgingstehuis of ziekenhuis.

Artikel 20

Dit artikel schrapt de verplichte tussentijdse evaluatie halverwege de looptijd van het plan van het beleidsplan van de organisatie die belast is met de organisatie van het structureel overleg tussen de openbare bibliotheken, de wetenschappelijke bibliotheken, de documentatiediensten en de archieven.

Artikel 21

Dit artikel wordt opgeheven omdat het niet meer van toepassing is.

Artikel 22

Dit artikel wordt opgeheven omdat het niet meer van toepassing is.

Artikel 23

Dit artikel wordt opgeheven omdat het niet meer van toepassing is.

Artikel 24

Deze bepaling wordt opgeheven omdat ze niet meer van toepassing is.

Artikel 25

Dit artikel wordt opgeheven omdat het niet meer van toepassing is.

Artikel 26

Dit artikel schrapt de overbodige woorden “van dit decreet” en “van dit artikel” in alle artikelen van het decreet. Het gaat hier om een wetgevingstechnische verbetering. Bij verwijzingen binnen één tekst of binnen een onderverdeling ervan vermeldt men namelijk niet dat het om dezelfde tekst of dezelfde bepaling gaat ⁽⁶⁾.

Bart CARON

Steven VANACKERE

Gracienne VAN NIEUWENBORGH

Kris VAN DIJCK

Herman SCHUEREMANS

⁶ Omzendbrief VR 2005/4 ‘Wetgevingstechniek’ van 11 maart 2005, blz. 19, nr. 63 : “men schrijft bijvoorbeeld: de procedure, vermeld in artikel 7; de instelling, vermeld in het eerste lid. Uitgesloten zijn: de procedure, vermeld in artikel 7 van dit besluit; de instelling, vermeld in het eerste lid van dit artikel.”. Zie ook de circulaire inzake wetgevingstechniek van de Raad van State (wetgevingstechniek – aanbevelingen en formules – november 2001), blz. 25-26, nr. 5.11., te raadplegen via de webstek van de Raad van State – <http://www.raadvst-consetat.be>.

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In artikel 4 van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in §1, tweede lid, worden de woorden “met een tussentijdse evaluatie en bijsturing na drie jaar” geschrapt;
- 2° in §1, derde lid, worden de woorden “met een tussentijdse evaluatie en bijsturing halverwege de looptijd van het cultuurbeleidsplan” geschrapt;
- 3° in §2 worden de woorden “het jeugdwerkbeleidsplan, zoals bepaald in het decreet van 9 juni 1993 houdende subsidiëring van gemeentebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie inzake het voeren van een jeugdwerkbeleid” vervangen door de woorden “het gemeentelijk jeugdwerkbeleidsplan, zoals bepaald in het decreet van 14 februari 2003 houdende de ondersteuning en de stimulering van het gemeentelijk, het intergemeentelijk en het provinciaal jeugd- en jeugdwerkbeleid”;
- 4° aan §2 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Het cultuurbeleidsplan van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en het jeugdwerkbeleidsplan van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, zoals bepaald in het decreet van 14 februari 2003 houdende de ondersteuning en de stimulering van het gemeentelijk, het intergemeentelijk en het provinciaal jeugd- en jeugdwerkbeleid, moeten op elkaar afgestemd zijn.”;
- 5° aan §3, eerste lid, worden de volgende woorden toegevoegd: “en op het jeugdwerkbeleidsplan van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.”.

Artikel 3

Aan artikel 10, §1, van hetzelfde decreet wordt een punt 11° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“11° één keer per jaar gegevens ter beschikking stellen inzake de openbare bibliotheek volgens de door de Vlaamse Regering bepaalde vorm en procedure.”.

Artikel 4

Artikel 19, §1, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Een cultuurbeleidsplan bepaalt algemene doelstellingen voor een volgende beleidsperiode en maakt daarbij keuzes en stelt prioriteiten. De doelstellingen zijn het resultaat van een grondige analyse, gebaseerd op een situatieschets waarbij zowel de maatschappelijke context van de gemeente als het culturele veld en het cultuurbeleid in kaart worden gebracht.

De situatieschets en de daarop uitgevoerde analyse is een belangrijk onderdeel van een eerste cultuurbeleidsplan. Een volgend cultuurbeleidsplan werkt verder op de, al dan niet verfijnde, situatieschets en analyse uit het eerste plan. De evaluatie van de uitvoering van het vorige cultuurbeleidsplan vormt een wezenlijk onderdeel van de nieuwe analyse.

De opstelling, uitvoering en evaluatie van het cultuurbeleidsplan is gebaseerd op een ruim participatieproces. De cultuurraad brengt officieel advies uit bij de opstelling van een cultuurbeleidsplan, alsmede de beheersorganen van de bibliotheek en het cultuurcentrum wat betreft het gedeelte bibliotheek en cultuurcentrum. De beschrijving van dit proces en van de acties die in het kader van de communicatieve planning worden genomen, vormen een belangrijk onderdeel van het cultuurbeleidsplan.”.

Artikel 5

Aan artikel 20 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Daarbij zorgt zij ervoor dat de opgelegde administratieve verplichtingen verantwoord zijn met het oog

op hun beleidsmatige doelmatigheid en dito noodzakelijkheid en dat zij tevens beantwoorden aan het evenredigheids criterium.”.

Artikel 6

In artikel 22 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° §1, 6°, wordt vervangen door wat volgt:

“6° akkoord gaan om één keer per jaar gegevens ter beschikking te stellen inzake het gemeentelijk cultuurbeleid volgens de door de Vlaamse Regering bepaalde vorm en procedure.”;

2° in §2, 1°, worden de woorden “en door de Vlaamse regering” geschrapt.

Artikel 7

In artikel 23 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §1, eerste lid, worden de laatste twee zinnen geschrapt;

2° in §1, tweede lid, worden de woorden “1 mei” vervangen door de woorden “1 juni”;

3° §2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. De supplementaire subsidie, bedoeld in artikel 21, §2, wordt berekend vanaf de eerste januari van het jaar dat volgt op de indiening van het cultuurbeleidsplan bij de bevoegde administratie. De subsidie wordt jaarlijks uitgekeerd op basis van een door de bevoegde administratie goedgekeurde verantwoordingsnota inzake de besteding van de subsidie. De verantwoordingsnota wordt vóór 1 juni, volgend op een uitvoeringsjaar van het cultuurbeleidsplan, door de gemeente of het samenwerkingsverband van gemeenten of de Vlaamse Gemeenschapscommissie ingediend bij de administratie.”.

Artikel 8

Artikel 24 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 24

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor het indienen van een cultuurbeleidsplan, de wijze waarop de voorwaarden waaraan dit cultuurbeleidsplan moet voldoen getoetst worden, de wijze waarop de invulling van het participatieproces, vermeld in artikel 19, §1, vierde lid, beoordeeld wordt en de wijze waarop de evaluatie van de uitvoering van het plan zal worden georganiseerd.”.

Artikel 9

Artikel 25 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 25

De Vlaamse Regering bepaalt de maatregelen die zullen worden genomen als:

1° aan de voorwaarden, bepaald in artikel 22, §1, 3°, 4°, 5° en 6°, niet meer wordt voldaan;

2° de uitvoering van het beleidsplan negatief wordt geëvalueerd.”.

Artikel 10

In artikel 28 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° §1, 4°, wordt opgeheven;

2° §1, 5°, wordt vervangen door wat volgt:

“5° één keer per jaar gegevens ter beschikking stellen inzake het cultuurcentrum volgens de door de Vlaamse Regering bepaalde vorm en procedure.”.

Artikel 11

Artikel 31, §1, van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“§1. De Vlaamse Regering zal de voorwaarden inzake infrastructuur, beheer en werking bepalen waaraan een cultuurcentrum moet voldoen om aanspraak te maken op de subsidiëring per categorie, bedoeld in artikel 30.”.

Artikel 12

In artikel 35, §2, van hetzelfde decreet wordt de laatste zin geschrapt.

Artikel 13

In artikel 36 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §1, worden de woorden “met een tussentijdse evaluatie en bijsturing na drie jaar” geschrapt;

2° §2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor het indienen van een beleidsplan, de voorwaarden waaraan het plan moet voldoen en de wijze waarop de evaluatie van de uitvoering van het plan zal worden georganiseerd.

Daarbij zorgt zij ervoor dat de opgelegde administratieve verplichtingen verantwoord zijn met het oog op hun beleidsmatige doelmatigheid en dito noodzakelijkheid en dat zij tevens beantwoorden aan het evenredigheids criterium.”;

3° §3 wordt vervangen door wat volgt:

“§3. Indien er een gemeentelijk cultuurbeleidsplan is zoals bepaald in dit decreet, moet het beleidsplan, vermeld in §1, geïntegreerd worden in dit gemeentelijk cultuurbeleidsplan.”.

Artikel 14

Artikel 37 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 15

In artikel 44 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §1 worden de woorden “met een tussentijdse evaluatie en bijsturing na drie jaar” geschrapt;

2° §2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor het indienen van een beleidsplan, de voorwaarden waaraan het plan moet voldoen en de wijze waarop de evaluatie van de uitvoering van het plan zal worden georganiseerd.

Daarbij zorgt zij ervoor dat de opgelegde administratieve verplichtingen verantwoord zijn met het oog op hun beleidsmatige doelmatigheid en dito noodzakelijkheid en dat zij tevens beantwoorden aan het evenredigheids criterium.”;

3° §3 wordt vervangen door wat volgt:

“§3. Indien er een gemeentelijk cultuurbeleidsplan is zoals bepaald in dit decreet, moet het beleidsplan, vermeld in §1, geïntegreerd worden in dit gemeentelijk cultuurbeleidsplan.”.

Artikel 16

Artikel 45 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 17

In artikel 46, §1, van hetzelfde decreet worden de woorden “met een tussentijdse evaluatie en bijsturing na drie jaar” geschrapt.

Artikel 18

In artikel 48, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “met een tussentijdse evaluatie halverwege de looptijd van het beleidsplan” geschrapt.

Artikel 19

In artikel 49 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in §1, eerste lid, worden de woorden “met een tussentijdse evaluatie halverwege de looptijd van het beleidsplan” geschrapt;
- 2° in §2, eerste lid, worden de woorden “ met een tussentijdse evaluatie halverwege de looptijd van het beleidsplan” geschrapt.

Artikel 20

In artikel 50, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “met een tussentijdse evaluatie halverwege de looptijd van het beleidsplan” geschrapt.

Artikel 21

Artikel 65 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 22

Artikel 66 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 23

Artikel 72 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 24

In artikel 77 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid opgeheven.

Artikel 25

Artikel 77ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 21 maart 2003, wordt opgeheven.

Artikel 26

In artikelen 12, eerste lid, 16, 2°, 21, §4, eerste lid, 22, §1 en §2, 23, §1, eerste lid, 26, 27, §1, 28, §1, 1°, 31, §1, §3 en §4, 33, §3, 35, §1, 39, §1, eerste lid, en §2, 40, eerste lid, 41, eerste lid, 42, §1, eerste en tweede lid, en §2, eerste en tweede lid, 43, eerste lid, 46, §1 en §3, 47, eerste lid, 48, eerste lid, 49, §1, eerste lid, en §2, eerste lid, 50, eerste lid, 54, §1, 57, §1, eerste lid, 63, 66, 67, §1, 68, 71, eerste lid, 73 en 74, van hetzelfde

decreet worden de woorden “van dit decreet” telkens geschrapt.

In artikelen 21, §5, 22, §2, 2°, 31, §2, 51, §2, en 67, §2, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “van dit artikel” telkens geschrapt.

Bart CARON

Steven VANACKERE

Gracienne VAN NIEUWENBORGH

Kris VAN DIJCK

Herman SCHUEREMANS